

СЕКЦІЯ 5. ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ, АУДИТУ І ОПОДАТКУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА В КОНТЕКСТІ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПРАКТИК ГОСПОДАРЮВАННЯ

УДК 657

*Дмитренко Алла Василівна,
доктор економічних наук, доцент
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)*

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ЯК КЛЮЧОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ДОСЯГНЕННЯ ФІНАНСОВОГО УСПІХУ ПІДПРИЄМСТВА

Актуальність обраної теми зумовлена масштабами та видами діяльності, змінами в законодавстві та вимогами до ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. У зв'язку з цим розробка ефективної облікової політики стане запорукою успішного функціонування підприємства. Для прийняття ефективних управлінських рішень необхідна правильна система бухгалтерського обліку, яка базується на обґрунтованій обліковій політиці. Облікова політика дозволяє моделювати облікові процеси з урахуванням стратегії розвитку суб'єкта господарювання. Облікова політика на рівні підприємства формується за допомогою прийнятих на підприємстві способів і прийомів ведення бухгалтерського обліку. Облікова політика є засобом поєднання державного регулювання бухгалтерського обліку з певним ступенем самостійності суб'єкта.

З наведеної вище інформації можна підсумувати, що створення облікової політики є дуже важливим для будь-якої організації, оскільки вона формується на державному рівні. Державна облікова політика регулюється відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та рекомендованих Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку [1]. Формування облікової політики є дуже важливим для будь-якої організації, оскільки вона визначає порядок ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності [3]. Державна облікова політика рекомендована Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку.

З точки зору управління витратами виробництва облікова політика як механізм досліджується в роботах О.А. Сарапіна та В.І. Герасименка [6, с. 295-297]. Однак, поряд з цим, необхідно звернути увагу на особливості організації та методики розробки облікової політики на сучасному етапі функціонування підприємств в Україні, які частково розглядали В. Кубик О., Кузьменко О. В. [5, с. 84-106., 6, с. 112-114.] на що і спрямоване дослідження.

Основою даного дослідження є діалектичний метод, який передбачає розкриття сутності облікової політики, її завдань та функцій. У проведеному дослідженні також мали місце загальнонаукові прийоми та методи: комплексний метод - збір, аналіз та узагальнення інформації з вивчення літературних та законодавчих джерел; синтез - дозволяє об'єднати та узагальнити визначення облікової політики, що розкриває основний зміст; табличний метод - використовувався для створення таблиць; метод моделювання - для удосконалення управління. Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», фінансова звітність - це бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період [1]. Відповідно до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», фінансова звітність - це звітність, що складається на основі даних бухгалтерського обліку для задоволення потреб певних користувачів [2]. Доцільно припустити, що два визначення звітності, наявні в українському законодавстві, певною мірою об'єднує ідентичність змісту та вимог до розкриття інформації у звітності за міжнародними стандартами.

Облікова політика є важливою складовою фінансового, податкового та управлінського обліку, оскільки визначає принципи та методи ведення бухгалтерського обліку в конкретній організації чи підприємстві. У фінансовому обліку облікова політика визначається для визначення фінансового стану підприємства, що включає в себе визначення принципів і методів оцінки активів і зобов'язань, визначення форм звітності та графіків документообігу тощо. У податковому обліку облікова політика визначається для визначення податкових зобов'язань підприємства (визначення методу обліку податкових платежів, визначення податкових ризиків). Управлінський облік - для вирішення стратегічних та оперативних питань діяльності компанії. Тому для оптимізації та модифікації облікової політики необхідно враховувати фактори, які впливають на її формування. Отже, при формуванні облікової політики необхідно враховувати фактори, які безпосередньо

впливають на вибір облікової політики та прийняття управлінських рішень щодо розподілу та ефективного використання наявних ресурсів і досягнення фінансових результатів.

Отже, облікова політика відіграє важливу роль у господарській діяльності підприємства, оскільки визначає порядок ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Регулювання облікової політики здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та звітності, які мають рекомендаційний характер. Облікова політика - це сукупність дій, що застосовуються суб'єктом господарювання з моменту початку здійснення господарських операцій до його ліквідації, а також вибір, залежно від поставлених цілей, способів ведення бухгалтерського обліку, за яких можливе використання різних варіантів відображення господарської діяльності підприємства. За суб'єктами формування облікової політики виділяють міжнародну облікову політику, міждержавну облікову політику, державну облікову політику та облікову політику на рівні підприємства.

Література

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 28.02.2013 № 336/22868. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»: Наказ Міністерства фінансів України від 28 травня 1999 року. № з0392-99. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99#Text>.
4. Кубик В. Етична складова облікової політики підприємств. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2019. №. 6 (269). С. 84-106.
5. Кузьменко О. В. Сутність та значення облікової політики підприємства. *Вісник ННІ бізнесу і менеджменту ХНТУСГ*. 2020. № 1. С. 112-114.
6. Сарапіна О.А., Герасименка В.І. Облікова політика як механізм управління витратами виробництва. *Сучасні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу і контролю в умовах глобалізації економіки: тези доповідей XII Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, аспірантів, здобувачів і студентів*, м. Луцьк, 5 грудня 2020 року. С. 295-297.

УДК 657

Дмитренко Алла Василівна,

доктор економічних наук, доцент

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Кравченко Олена Володимирівна,

кандидат економічних наук, доцент

Сумський державний університет

Лоза Анастасія Володимирівна, магістрантка

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)

ЗАСТОСУВАННЯ МСФЗ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ ОБЛІКУ, АУДИТУ І ОПОДАТКУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Українські підприємства розвивають бізнес, удосконалюють технології і шукають доступ до європейського ринку. У 2023 році Верховна Рада ратифікувала угоду між Україною та ЄС щодо участі у програмі «Єдиний ринок» – платформи для розвитку бізнесу, яка забезпечує стабільний доступ споживачам до товарів і послуг. І безпосередня участь у ній покращить торгове середовище, забезпечить конкурентоспроможність та стійкість компаній. Адже, в умовах війни українські підприємства можуть зазнати руйнувань, збитків, або будуть змушені релокуватися.

Дослідження питань застосування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та аудиту в Україні проведено у роботах українських науковців: Сас Л., Баланюк І., Шеленко Д., Василюк М., Матковський П., Гнатишин Л. [4]. Міністерством фінансів України вжито заходів щодо подальшого наближення національного законодавства до законодавства ЄС та впровадження реформ, спрямованих на членство України в ЄС, зокрема у бухгалтерському обліку. Видано 6 наказів Міністерства фінансів України, якими введено порядок обліку активів відповідно до вимог міжнародних стандартів фінансової звітності та внесено зміни до методичних рекомендацій з обліку активів, з метою гармонізації національного законодавства з бухгалтерського обліку та